

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Viborg Kommuneskoles Eksamensplan

20.—28. Marts 1908

samt

Uddrag af Viborg Købstads kommunale Skolevæsens Statistik for Aarene 1887—1908

ved

Skoleinspektør J. I. Kirkegaard.

Børnenes Forældre samt enhver, der interesserer sig for Skolen, indbydes til at
overvære Eksamen.

Klasseværelserne Nr. 1 til 8 findes i Stueetagen af den store Skolebygning,
Nr. 9 til 16 paa 1. Sal, Nr. 17 til 23 paa 2. Sal. Friskolens Pigeklasser
findes i Inspektorboligens Stueetage og er i efterfølgende Plan betegnet
med F. P. og har Nr. 24, 25 og 26.

Byraadets Skoleudvalg: Købmand Fr. Andersen, Overlæge, Dr. med.
Geill, R. af Dbg., Adjunkt A. Lønholt, Formand.

Viborg Købstadkommunes Skolekommission: Købmand Fr.
Andersen, Lændinspektør R. Andersen, Overlæge, Dr. med. Geill, R. af
Dbg., Pastor Krohn, Adjunkt A. Lønholt, Pastor M. Smith, Formand.

Skoleinspektøren træffes paa Kontoret i den store Skolebygning hver
Skoledag Kl. 1—2 Eftmd. og i Reglen Kl. 7½—8 Morgen.

VIBORG.
Trykt i Stiftsbogtrykkeriet.
1908.

Statens pædagogiske Studiesamling
København

Skrive- og Tegnebøgerne samt **Stilprøverne** er 20. og 21. Marts fremlagte i Klasseværelset Nr. 19.

Prøver af Drengenes **Sløjdarbejder** ses 27. Marts fra Kl. 3 til 6 i Gymnastiksalen (Lærer Hr. Osc. Nielsen).

Prøver af Pigebørnenes **Haandarbejder** ses 27. Marts mellem Kl. 3 og 6, Borgerskolens i Klasseværelserne Nr. 2 og 4 og Friskolens i Nr. 1 (Lærerinder Frøken Hammershøj og Frøken J. Jørgensen).

Gymnastikprøve afholdes Tirsdagen den 24. Marts med Borgerskolens Elever, Pigerne Kl. 1 og Drengene c. Kl. 3 (Frøken Knudsen, Frøken J. Jørgensen, Frøken Petersen og Hr. Osc. Nielsen), og Onsdagen den 25. Marts med Friskolens Elever, Pigerne Kl. 1 og Drengene c. Kl. 3 (Frøken J. Jørgensen, Frøken Petersen og Hr. Osc. Nielsen).

Sangprøve afholdes Torsdagen den 26. Marts Kl. 2 med Friskolens og c, Kl. 3 med Borgerskolens Elever (Hr. Hæstrup og Hr. Egebæk).

Optagelsesprøve afholdes Fredagen den 20. Marts Kl. 11 til **Friskolen** i Klasseværelserne Nr. 6 for Drengene og i Nr. 3 for Pigerne og til **Borgerskolen** Kl. 2 i Nr. 6 for Drengene og i Nr. 3 for Pigerne. Daabs- eller Fødselsattest og Vaccinationsattest forevises.

I Følge de gældende Lovbestemmelser skal Børn, der har fyldt 7 Aar, indskrives i Skolen, hvis de ikke nyder forsvarelig Undervisning paa anden Maade. Børn, der har fyldt 6 Aar, kan indskrives i Skolen.

Almindelig Indskrivning af Børn finder kun Sted 1. April og 1. Oktober; men Børnene bør saa vidt muligt altid indskrives ved Skoleaarets Begyndelse*).

Tirsdagen den 31. Marts møder Børnene til **Omflytning**, Borgerskolens Børn Kl. 8, Friskolens Kl. 10.

Den første Skoledag i det nye Skoleaar bliver **Onsdagen den 1. April.**

*) Skolepengene for Børn i Borgerskolen er pr. Maaned $1\frac{1}{2}$ Kl i 1. Dreng- og 1. Pige Klasse, 2 Kl i 2. Dreng- samt 2. og 3. Pige Klasse, $2\frac{1}{3}$ Kl i 3. Dreng- og 4. og 5. Pige Klasse, 3 Kl i 4. Dreng- og 6. og 7. Pige Klasse og $3\frac{1}{3}$ Kl i 5., 6. og 7. Dreng Klasse. Moderation i Betalingen tiltaas for Søkende saaledes, at der for 2 Børn afkortes $\frac{1}{4}$, for 3 Børn $\frac{1}{3}$ af den sammenlagte Betaling. Er der 4 eller flere Søkende, betales i alt kun $\frac{2}{3}$ af Skolepengene for de tre ældste. Desuden uddeler Byrådet efter Ansøgning, som inden 9. Marts sendes Skoleinspektøren, Hel- og Halvfripladser til flittige og flinke Børn af uformuende Forældre.

Ønskes Børn fra andre Kommuner underviste i Kommuneskolen i det nye Skoleaar, ma Tilladelse indhentes hos Byrådet gennem Ansøgninger, der inden 9. Marts afgives til Skoleinspektøren.

Tabel I. Uddrag af Viborg Købstads kommunale Skolevæsens Statistik i Aarene 1887—1907.

Aar.	Kommunens Indbyggertal.	Kommunens Skolevæsensudgifter.			Aarets Skatteprocent.	Gennemsnitsbørnetallet i de kommunale Skoler.						
		I alt.	Pr. Barn.	Pr. Indbygger.		Fri skolen.	Borger-skolen.	I begge Skoler.	Markskolerne:			I samtlige Skoler.
		kr	kr	kr					Vesterm.	Loldrup.	Nørrem.	
1887	c. 8143	18154	23,45	2,23	5,8	440,08	202,17	624,25	85,42	46,54		774,21
1888	c. 8213	19286	21,49	2,35	6,2	516,42	247,01	763,43	94,42	39,75		897,60
1889	c. 8283	20891	22,65	2,52	6,2	525,17	255,17	780,34	94,17	47,92		922,43
1890	c. 8352	21645	23,29	2,59	6,3	544,67	245,17	789,84	91,67	47,92		929,43
1891	c. 8364	21073	23,24	2,52	6,3	527,75	239,08	766,83	91,83	48,25		906,91
1892	c. 8375	22636	24,39	2,70	7,4	555,50	225,08	780,58	97,25	50,42		928,25
1893	c. 8387	22830	24,92	2,72	7,6	544,00	216,25	760,25	101,33	54,67		916,25
1894	c. 8399	22659	24,15	2,70	7,1	561,50	224,75	786,25	97,75	54,25		938,25
1895	c. 8411	25033	26,92	2,98	7,0	544,25	227,17	771,42	102,92	55,67		930,01
1896	c. 8422	26170	29,70	3,11	6,7	503,33	214,25	717,58	104,00	59,50		881,08
1897	c. 8420	27556	31,45	3,21	6,7	488,50	224,50	713,00	104,00	59,08		876,08
1898	c. 8325	26708	30,88	3,21	6,8	478,00	236,58	714,58	98,25	52,17		865,00
1899	c. 8350	25832	31,24	3,09	6,6	451,18	244,08	695,26	86,75	44,83		826,84
1900	c. 8470	26781	31,38	3,16	6,5	448,08	269,58	717,66	92,00	43,67		853,33
1901	c. 8473	29209	32,89	3,45	6,5	459,08	284,25	743,33	97,91	47,08		888,32
1902	c. 8448	29776	32,42	3,52	6,6	444,00	314,33	758,33	105,00	55,08		918,41
1903	c. 8543	29246	30,79	3,42	6,6	433,18	350,58	783,76	109,50	56,75		950,01
1904/5	c. 8985	32656	33,45	3,63	6,4	428,18	370,93	799,11	112,25	65,00		976,36
1905/6	c. 9353	36496	37,23	3,90	5,2	435,33	359,75	795,08	93,25	36,18	55,83	980,34
1906/7	c. 9870	40804	41,34	4,05	5,6	446,25	370,83	817,08	102,00	33,82	55,83	1008,73
1907/8	c. 10098				6,2	458,33	412,42	870,75	102,16	34,33	56,93	1064,17

Tabel 2. Det ugentlige Timetal i hvert Undervisningsfag.

Klasse.	Religion.	Dansk.	Regning.	Matematik.	Skrivning.	Historie.	Geografi.	Sang.	Naturhistorie.	Naturlære.	Ansættelses- øvelser.	Tegning.	Tysk.	Engelsk.	Haand- gerning.	Gymnastik.	Slojd.	Ialt.
	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Tim.	Timer.
A. Fri- skolen.																		
7. Dreng-	3	7	4	1	1	3	2	1	1	1		2				2	2	30*
6. do.	3	7	4	1	2	2	2	1	1	1		2				2	2	30*
5. do.	3	8	4		3	2	2	1	1							2	2	28
4. do.	3	9	4		3	1	1	1								2	2	24
3. do.	3	8	4		3	1	1	1								2	2	23
2. do.	2	8	4		3			1			2					2	2	22
1. do.	2	7	3		3			1			1					2	2	19
7. Pige-	3	7	4		1	3	2	1	1	1	1	1			4	2	2	30
6. do.	3	7	4		2	2	2	1	1	1					4	2	2	29
5. do.	3	7	4		3	2	2	1							4	2	2	28
4. do.	3	7	4		3	1	1	1							4	2	2	26
3. do.	3	7	4		3	1	1	1							4	2	2	26
2. do.	2	8	4		3			1			2					2	2	22
1. do.	2	7	3		3			1			1					2	2	19

Tabel 3.

	Fødsels- dag og -aar	Ancienni- tet fra	Ansæt- her	Pligtige Undvitt- om Ugen.	Aarsløn af		Ny Løn- stigning sker fra	
					Kommune- Kassen.	Statskassen.		
1. J. I. Kirkegaard, Inspektør og Overlærer, R. af Dbg.	6/5 39	1/12 62	18/1 87	12	2700 R.	800 R.		Desuden : Fri Bolig og Have.
2. A. Philipsen, Kantor ved Søndresogns Kirke	23/8 44	1/1 65	6/6 76	36	1800 R.	900 R.		
3. F. Bigum	6/3 56	1/10 80	7/9 80	36	1800 R.	900 R.		
4. C. Poulsen	15/2 64	1/5 87	1/1 86	36	1600 R.	900 R.	1/5 12	
5. Osc. Nielsen	12/10 59	1/5 98	5/5 92	36	1600 R.		1/5 08	
6. N. P. Lindhardt	25/7 72	1/8 96	20/7 96	36	1600 R.	300 R.	1/3 11	
7. Kr. Pedersen	4/9 65	1/10 99	10/9 99	36	1600 R.		1/10 09	
8. J. C. Hæstrup	10/2 79	1/10 01	19/9 01	36	1600 R.		1/10 11	
9. V. Seehusen, Kantor ved Domkirken	14/3 70	1/12 92	1/5 04	21	933 1/3 R.	291 2/3 R.	1/12 12	
10. T. C. P. Egebæk, konstl..	18/6 83	1/5 06	1/5 06	36	1000 R.		1/5 08	
11. G. M. Christensen, do. . . .	21/4 81	1/10 03	1/6 07	36	1100 R.		1/10 08	
12. Frøken A. Møller	25/4 49	1/1 79	1/1 79	36	1300 R.	500 R.		
13. — S. Boserup	12/6 50	1/5 84	17/4 84	36	1100 R.	500 R.	1/5 09	
14. — M. Hammershøj	12/2 48	1/5 87	4/7 81	36	1100 R.	500 R.	1/5 12	
15. Fru E. Poulsen	4/12 59	1/10 88	1/10 88	36	1100 R.	350 R.	1/10 08	
16. Frøken A. Jacobsen	29/11 68	1/2 91	1/2 91	36	1100 R.	350 R.	1/2 11	
17. — K. Landt	31/8 72	1/9 99	1/9 99	36	1100 R.		1/9 09	
18. — M. Knudsen	12/10 76	1/10 01	1/10 01	36	1100 R.		1/10 11	
19. — C. A. A. Alstrup	19/11 76	1/9 02	1/9 02	36	1100 R.		1/9 12	

20.	Frøken J. M. Jørgensen .	$\frac{15}{6}$ 77	$\frac{1}{5}$ 04	$\frac{1}{1}$ 04	36	1000 $\mathcal{R}$.	$\frac{7}{5}$ 09	
21.	— B. Damsgaard ..	$\frac{4}{7}$ 80	$\frac{1}{4}$ 05	$\frac{1}{1}$ 05	36	1000 $\mathcal{R}$.	$\frac{1}{4}$ 10	
22.	— M. Scharnowsky, konstitueret	$\frac{28}{6}$ 82	$\frac{1}{5}$ 06	$\frac{1}{5}$ 06	36	850 $\mathcal{R}$.	$\frac{1}{5}$ 08	Gaar til Københv.s Skolevæsen $\frac{1}{8}$ 08.
23.	— A. K. Petersen, Timelærerinde	$\frac{26}{5}$ 82	$\frac{1}{8}$ 06	$\frac{1}{4}$ 06	36	850 $\mathcal{R}$.		
24.	— H. J. Jørgensen, midlertidig do.	$\frac{20}{12}$ 80	$\frac{1}{4}$ 07	$\frac{7}{11}$ 06	36	850 $\mathcal{R}$.		
I Markskolerne :								
25.	H. P. Petersen, Vester- mark	$\frac{18}{4}$ 57	$\frac{1}{5}$ 79	$\frac{21}{7}$ 91		1100 $\mathcal{R}$.	700 $\mathcal{R}$.	Desuden . Fri Bolig, Brænd- sel og Have.
26.	J. F. A. Grønning, Nørre- mark	$\frac{20}{5}$ 52	$\frac{1}{9}$ 89	$\frac{1}{5}$ 89		950 $\mathcal{R}$.	600 $\mathcal{R}$.	Ligesaa.
27.	Frøken M. Hansen, Vester- mark	$\frac{5}{4}$ 79	$\frac{1}{4}$ 06	$\frac{1}{4}$ 06		600 $\mathcal{R}$.	$\frac{1}{4}$ 08	Ligesaa.
28.	— A. E. Pedersen, Nørremark	$\frac{23}{7}$ 84	$\frac{1}{11}$ 06	$\frac{1}{11}$ 06		600 $\mathcal{R}$.	$\frac{1}{11}$ 08	Ligesaa.
29.	Fru M. Jepsen, Loldrup, Vikar	$\frac{29}{12}$ 71	$\frac{1}{1}$ 05			600 $\mathcal{R}$.		Ligesaa.

Desuden findes ved Kommuneskolen :

Frøken H. J. Smidt, Vikar til $\frac{1}{7}$ 08 for Frøken Alstrup, der har Aarskursus i København, og Frøken D. C. Kirkegaard, Vikar til $\frac{1}{4}$ 08 for Frøken Damsgaard, der er paa Sanatorium.

I Tiden besørges 2 Undervisningstimer som Ekstratimer af Lærerinde Frk. Landt og betales med 25 $\mathcal{R}$ aarlig pr. Time.

Tabel 4.

Klasse- og Børnetallet.

1. Januar 1887.

1. Januar 1908.

A. Friskolen.	Børn.	A. Friskolen.	Børn.
6. Drengeklasse	25	7. Drengeklasse	20
5. do.	21	6. do.	25
4. do.	24	5. do.	32
3. do.	33	4. do.	32
2. do.	33	3. do.	39
1. do.	37	2. do.	32
Forber. Klasse B.	37	1. do.	43
do. A.	37	7. Pige Klasse	25
5. Pige Klasse	21	6. do.	27
4. do.	31	5. do.	43
3. do.	37	4. do.	29
2. do.	37	3. do.	37
1. do.	42	2. do.	36
Forber. Klasse C.	36	1. do.	43
	451		463
B. Borgerskolen.		B. Borgerskolen.	
5. Drengeklasse	14	7. Drengeklasse	7
4. do.	18	6. do.	26
3. do.	33	5. do.	36
2. do.	33	4. do.	33
1. do.	19	3. do.	33
2. Pige Klasse	20	2. do.	28
1. do.	27	1. do. A.	31
		1. do. B.	30
		7. Pige Klasse	18
		6. do.	24
		5. do.	25
		4. do.	34
		3. do.	25
		2. do.	25
		1. do.	41
	164		416
Ialt i begge Skoler	615	Ialt i begge Skoler	879

Til foranstaende Tabel 1 bemærkes:

I Følge den almindelige Folketælling havde Viborg Kommune i Aaret 1880: 7653 Indbyggere, i 1890: 8352, i 1896: 8422. I de mellemliggende Aar fandt ingen Folketælling Sted. Tænker man sig imidlertid, at Forøgelsen af Indbyggertallet 700 fra 1880 til 1890 og 70 fra 1890 til 1896 er foregaaet lige- ligt gennem de mellemliggende Aar, vil de i Indbyggerrubri- ken anførte Tal være omtrent rigtige. — Øre-Beløbene er strøgne. — Siden 1904 regnes Kommunens Regaskabsaar fra 1. April til 31. Marts. — Foruden de her anførte Beløb med- gik i Aaret 1904—05 til Nybygninger (Markskolerne), nye Varmeapparater og Udvidelse af Undervisningslokaler i Kom- muneskolen m. m. 56913 ₤ og i 1906—07 til overdækkede Legepladser i begge Pigegaardene, Brusebade i Gymnastik- huset m. m. 4805 ₤

Gælder det i Almindelighed, at Viborg i de sidste 20—21 Aar er undergaaet væsentlige Forandringer, da gælder dette ikke mindst Viborg kommunale Skolevæsen. I Januar 1887 fandtes saaledes i Borgerskolen 164 Elever, fordelt i 7 Klas- ser; nu tæller Borgerskolen 416 Elever i 15 Klasser (se Tabel 4). Men i 1887 talte Viborg 25 private Skoler foruden (Asylet og) 6 andre Smaaskoler, der havde enkelte skolepligtige Elever. I Dag har Viborg af Privatskoler kun Hr. Plenges Skole, af hvis Elever 128 er mellem 7 og 14 Aar, samt 3 mindre Sko- ler med i alt 62 Elever. Børnetallet er i Friskolen omtrent det samme nu, som det var for 21 Aar siden. Det var i Januar 1887 i 14 Klasser 451; i samme Antal Klasser findes nu 463 Elever. I 1887 havde de to Markskoler i Vestermark og Loldrup med hver sin Lærer og dertil en Pogeskolelærer- inde i Vestermark 136 Elever; men der er i Dag i de tre Markskoler Vestermark, Nørremark og Loldrup 2 Lærere og 3 Lærerinder med 198 Elever.

At det særligt er i Borgerskolen, den store Tilgang af Børn har fundet og finder Sted, er et fornøjeligt Vidnesbyrd dels om Forældrenes voksende Interesse for Børnenes bedst mulige Oplysning og dels om forbedrede Kaar i mange af de Hjem, hvis Børn forhen altid gik til Friskolen. Med sæd- vanlig Liberalitet giver Byraadet hvert Aar Friplads i Borger- skolen til flinke Børn langt ud over den i Skoleplanen fastsatte »Tiendedel af de betalende Børn«. Dog er det stadig kun enkelte Børn, der overgaar fra Friskolen til Borgerskolen.

Grunden hertil maa nærmest søges i den Omstændighed, at Borgerskolen har delt Undervisningstid, nemlig fra Kl. 8 til 12 Fmd. og fra Kl. 2 til 4 Eftmd., saa dens Elever ikke godt kan have Bypladser, medens Friskolebørnene med deres samlede Undervisningstid, Formiddag mellem Kl. 8 og 1 eller Eftermiddag mellem Kl. 1 og 6, kan besørge Byarbejde den halve Dag og derved tjener sig en Maanedsløn, der undertiden naar op over 100 ₤ aarlig for det enkelte Barn. I Tiden har

123 Dreng og 64 Piger, og deriblandt endog Børn under 9 Aar, Bypladser. En Dreng tjener 13½ $\mathcal{R}$ og en anden 10 $\mathcal{R}$ og fuld Kost, og selv 9 Aars Børn tjener sig 3 a 4 $\mathcal{R}$ om Maanedn.

At Hensynet til denne et Barns Bypladsforljeneste bidrager til, at Smaakaarsfolk ikke søger deres Børn optagne i Borgerskolen, er naturligt; og dette Hensyn vil spille ind med, naar der for Alvor bliver Tale om en Sammensmeltning af Borgerskolen og Friskolen til en Enhedsskole. Hvor stor en Betydning det end imidlertid har, at Barnet ved sin Bypladsforljeneste kan yde et endog stort Tilskud til Hjemmets Husholdningsudgifter, og hvor sandt det end er, at Børn i gode Bypladser kan udvikles til deres Fordel, lære adskilligt godt og navnlig ved Arbejder, der passer for deres Alder og Kræfter, kan vinde sig et praktisk Greb, der kan blive af stor Betydning for dem siden, saa staar dog dette Bypladsforhold, der ikke sjældent i alt for høj Grad beslaglægger Barnets Tid og Kræfter, Tanke og Interesse, umuliggør Hjemmearbejde for Skolen og giver Skolen trætte, sløve Børn at arbejde med, som en af de værste Hæmsko for Friskolens Trivsel, for Børnenes Fremgang og for Lærernes og Lærerindernes Glæde over Arbejdet.

Tabel 2 angiver det Timetal, der siden 1. April 1906 i hver af Skolerne er tillagt hvert enkelt Undervisningsfag. Lærerne og Lærerinderne er de samme i begge Skoler, og naar bortses fra, at der i Friskolen ikke undervises i Tysk og Engelsk, bliver der, navnlig i de øverste Klasser, ingen væsentlig Forskel paa den Undervisning, der gives i de tvende Skoler; og paa Skolens Grund bortfalder i det hele taget Skellet mellem Borgerskole og Friskole mere og mere. Det høje Plankeværk, der tidligere skilte Borgerskoledrengenes Gaard fra Friskoledrengenes, er nu nedrevet, hvilket har til Følge, at Dreng og Piger fra begge Skoler færdes og leger sammen uden Hensyn til, hvilken Skole de tilhører. Siden 1. April 1906 har der været tillagt Skolen en ugentlig Sammensangstime. Eleverne vælges af Sanglæreren blandt begge Skolers øverste Klassers flinkeste Sangere, Dreng og Piger i Forening, og deres Sang afløder megen Glæde baade for dem selv og andre. De synger og færdes sammen i den bedste Forstaaelse, ligesom Drengene fra begge Skoler arbejder sammen ved Fritids-Fodbold- og Kricketspil paa Eksercerpladsen.

At Skolens Fagkreds i de sidste 20 Aar er forøget næsten indtil Fagtrængsel, er en Selvfølge. Til vor Tids Særkende hører en nærmest sygelig Tilbøjelighed til at ville have alle mulige Undervisningsdiscipliner ind i Skolen (Husholdningslære, Samfundslære, Alkoholalære, Skolehaver m. m.). Ikke mangt, men meget var tidligere god Arbejdsregel for Skolen; nu breder og spreder man sig for at faa alt med med Fare for for de mange gode Tings Skyld at forsømme, hvad alle Dage var og altid bliver Skolens og Livets det bedste.

Viborg Kommuneskole har i god konservativ Aand søgt efter Tidens Krav at følge nogenlunde med i Udviklingen, hvorfor baade dens Fagkreds og dens Timetal gennem Aarene er betydelig udvidet og dens Undervisningsmidler og -Materiel forbedret. Hvad Skolen gennem et oftest enigt Lærerraad har foreslaaet i Retning af Forandring og Fremskridt, det være sig forøget Klassetal og Timetal eller Indførelse i Skolen af tidssvarende Forbedringer, nye Discipliner o. s. v., har altid vundet Skolekommissionens anbefaling og Byraadets Velvilje. Derfor omfatter Skolens Fagkreds nu ikke blot Tysk og Engelsk for Borgerskolens øverste Dreng- og Pige-klasser, men Naturlære, Tegning og Anskuelsesundervisning i begge Skoler, Sang og Gymnastik for alle Skolens Børn, Piger saa godt som Dreng, og Sløjd for begge Skolers tre øverste Drengklasser; men Skolen har sin egen botaniske Have, sin Friluft-Gymnastik- og Boldspilplads for Pigerne og overdækkede Legepladser i begge Pigeskolers Gaarde; den har siden 1. Oktober 1907 sin Skolelæge og giver hvert Barn i den kolde Aarstid og Pigebørnene hele Aaret paa 1. Klasserne nær et Brusebad en Gang hver anden Uge, ikke at tale om dens tidssvarende Billeder og Kort og smukke naturhistoriske Samling. I Sommertiden tilbringer Drengene deres Gymnastik-timer ved Kriket- eller Fodboldspil paa Eksercerpladsen, eller de bader og svømmer i Søen. Skolens Gymnastiklærer giver i Sommerferien privat Kursus i Svømning og faar, for at fattige Friskoledreng kan deltage deri, dertil et aarligt Tilskud fra Kommunekassen. (I Høsten 1907 fandtes der — trods den for Badning og Svømning uheldige Sommer — 26 Dreng fra Borgerskolen og 30 fra Friskolen, der var »Frivømmere«, og blandt dem igen 23, der »dykker og hjerger«, d. e. henter en »druknende« Kammerat paa Søens Bund).

Ogsaa Markskoleforholdene har glædeligt udviklet sig i de sidste 20 Aar.

Da Børnetallet paa Marken var steget betydeligt, og Vestermark Skoles Beliggenhed ved Jægstrupvej paa Grund af Folketallets Forøgelse mod Syd ikke længere var tilfredsstillende, blev den gamle Vestermark Skole afhændet og en ny tidssvarende Skole med to Klasseværelser og Bolig for en Lærer med Familie og for en Lærerinde opført ved Holstebro Landevej 1904, og en aldeles tilsvarende rejstes paa Nørre-mark ved Engelsborg Mølle. Læreren fra Loldrup Skole flyttedes da til Nørre-mark Skole, og ved hver af de nævnte tvende nye Skoler ansattes en eksamineret Lærerinde ved Siden af Læreren. At begge disse Skoler er indrettede og udstyrede efter Nutidens Krav, har en stor Forstue med Ribbevæg og Tremmeguly, udmærket Gymnastik- og Sportsplads o. s. v., er en Selvfølge, ligesom at Pigebørnene i begge Skoler nyder Undervisning baade i Haandgerning og Gymnastik, og at Skolegangsordningen og Undervisningsplanerne er lagte med det bedst mulige for Øje. Undervisningen i Loldrup Skole

hvertil Børnene fra Skoledistriktets østlige Del søger, besørges foreløbig af en Vikar. Større Drengene herfra kan dog henvises til Skolen paa Nørremark. Ogsaa i Loldrup Skole modtager Pigebørnene Undervisning i Haandgering og Gymnastik.

Kommunens Undervisningsplan, der efter Forslag af Lærerraadet fastslaar, hvad der i det enkelte Undervisningsfag skal gennemgaaes, læses og læres i hver enkelt Klasse, foreligger ikke trykt. Enkelte af dens Bestemmelser skal her anføres:

Al Undervisning skal gives i det bedst mulige Sprog og være Barnet en god Hjælp til ret Brug af Modersmaalet.

Naar Barnet udgaar af Skolens øverste Klasse, maa det have gennemgaaet de befalede Religions-Lærebøger. Af Salmer, Katekismus og Skriftsprog læres et passende Udvalg udenad, alt efter det enkelte Barns Evne og Lejlighed; men det maa paases, at Kravet om Udenadslæsning intet Skaar gør i Barnets Frimodighed eller i den Ophbyggelse, som Religionsundervisningen i Skolen helst skal være baade for Lærere og Børn. I de ældste Klasser gives Religionsundervisningen saa vidt muligt i de Timer, i hvilke Konfirmanderne er hos Præsten. Ved Ekamen i Religion prøves Børnene ikke enkeltvis, men flere ad Gangen, og Eksamenskarakter i Religion gives ikke. (Det bemærkes, at Skolens Religionsundervisning hidtil altid er bleven besørget af Lærere og Lærere, som har været villige til at undervise i dette Fag).

I Tysk foregaaer Undervisningen, saa snart muligt er, paa Tysk, i Engelsk paa Engelsk.

Hvad der en følgende Skoledag skal være Genstand for Overhøring eller Samtale, det være sig i Tysk, Engelsk, Historie, Geografi, Matematik el. a., gennemgaaes først saa udførligt og grundigt paa Skolen, at Hjemmearbejdet med Lektie-læsning kan indskrænkes til det mindst mulige.

Den i de senere Aar skete store Forøgelse af Kommuneskolens Børnetal har nødvendiggjort Oprettelsen af flere Klasser og af Indretningen af et Reserve-Gymnastiklokale samt to nye Klasseværelser i den store Skoles Loftsetage. Til Undervisningen i Sløjd, Sang, Geografi, Naturhistorie og Naturlære haves særegne Lokaler. Alle Skolens Lokaler er nu ogsaa i den Grad optagne, at en yderligere Deling af en overfyldt Klasse eller Oprettelse af en ny Klasse atter vil medføre Nybygning eller Anbringelse af en Klasses Børn i et Lokale uden for Skolen. Hvor vidt en saadan Klasseforøgelse kan undgaaes eller vil blive nødvendig efter Indskrivningen ved 1. April eller maaske kan udsættes til Efteraarsindskrivningen ved 1. Oktober, kan endnu ikke siges.

Tabel 4 viser Skolens Klasse- og Børnetal 1. Januar 1887 og 1. Januar 1908 og fortæller om en for Undervisningen uheldig Overfyldning af flere Klasser baade i Borger- og i Friskolen. At denne Overfyldning af Børn ogsaa findes i 1-Klasserne, hvori Børn indskrives baade Foraar og Efteraar,

og hvor Smaabørn nu om Dage i Reglen møder uden at kende Bogstaver, vilde være dobbelt uheldigt, hvis ikke Viborg Kommuneskole havde bevaret den gode gamle Bihjælperinstitution saaledes, at Lærerinden i en saadan Smaabørnklasse har en af Kommunen lønnet ung Pige, valgt blandt Skolens flinkeste Elever; til Hjælp i Dansk-, Regne- og Skrivetimerne.

Forhaabentlig kan det siges, at de Fræmskridt, som vore Dages Kommuneskolebørn gør i Kundskab og Oplysning, staaer i ret Forhold til de store Ofre, som Kommunerne ved en velvillig Kommunalbestyrelses Omsorg bringer og i flere Aar har bragt, er det end vanskeligere at udtale sig om dette Spørgsmaal. Og spørges der, hvorledes Aanden og Tonen nu i Sammenligning med før er blandt Kommuneskolens Børn og hos den fra denne Skole udgaede Ungdom, eller spørges der med andre Ord, om vore Børn og vor Ungdom synes at blive bedre Mennesker, renere i Sæder, paalideligere, mere pligttro o. s. v., ja saa tør vi nok ej heller, hvor gerne vi end vilde, svare med et ubetinget Ja. Vor Tid er fattig paa sædelig og religiøs Alvor og forlystelsessyg i høj Grad. Fristelserne synes at blive flere og farligere, og Adgangen til Spiritus, Cigarer og Cigaretter er for let; og i det Gadeliv, der med Aften- og Nattesjov i slet Selskab saa ofte fører den ubefæstede Ungdom dybt ind i Fordærvelsen, deltager alt for mange, endog af vor yngste Ungdom og af Skolens Børn. Tallet paa Skolebørn, der skejer ud i Uærlighed, Smaatyverier og andet ondt, er desværre nærmest i Tiltagende, hvorfor Skolen med Glæde hilser de Bestræbelser, der ogsaa i Viborg udfoldes til Værn om, til Hjælp og Frelse for stakkels ulykkeligt stillede Børn fra Hjem, der enten savner Villie eller Evne til ret at frede om Barnet; og her tænkes da ikke mindst paa det saakaldte »Børnehjælpsudvalg«, der arbejder i Forstaaelse med Bestyrelsen for Plejehjemsforeningen for Viborg Stift og Amt og skal, idet »det arbejder i det almenmenneskelige Tjeneste i nær Tilslutning til Menighedslivet i Folkekirken«, saa vidt muligt have sin Opmærksomhed henvendt paa alle »de i Viborg værende Hjem, hvor Børn lever under daarlige Forhold, forsømmes eller behandles ilde, er forvildede eller udsatte for at vanarte«.

Hvad enten Barnet er forvildet eller forsømt, vil Udvalget om muligt tage sig af det, søge at rettede det og hjælpe det til taalelige Vilkaar, helst i dets eget Hjem.

Det er Udvalgets Haab i en nær Fremtid at faa oprettet et Fortsættelsesasyl, hvor saadanne Børn, f. Eks. under Forældrenes Borteværen fra Hjemmet, under forstandigt og godt Tilsyn og borte fra Gadelivet og slet Selskab kan tilbringe den Del af Dagen, i hvilken de ikke er i Skolen.

Det kommunale Skolevæsens Lærerkreds er i høj Grad udvidet og forandret siden 1. Januar 1887. Da fandtes her

ved Skolen 1 Inspektør og Overlærer, 9 Lærere og 6 Lærerinder med i alt 552 Undervisningstimer ugentlig, og ved Markskolerne arbejdede 2 Lærere og 1 Pøgeskolelærerinde. Nu tæller Kommuneskolens Lærerpersonele: 1 Inspektør og Overlærer, 10 Lærere og 13 Lærerinder med 831 ugentlige Timer, og i Markskolerne findes 2 Lærere og 3 Lærerinder. (Se Tabel 3).

Kommuneskolen mistede i 1907 en saare dygtig Lærer, idet Hr. Gødert Olsen 1. April modtog fast Ansættelse som Lærer ved Skolevæsenet paa Frederiksberg. I hans Sted ansattes fra 1. Juni 1907 at regne Lærer i Hjortlund Hr. Gunnar M. Christensen, født 24. April 1881, dimitteret fra Ribe Seminarium 1902 med Hovedkarakter mg. (123 $\frac{2}{3}$ P.).

1. April 1907 erholdt Frk. B. Damsgaard fast Ansættelse efter to Aars Virksomhed som Timelærerinde og konstitueret. Ved Nørremark Skole blev der givet den konstituerede Lærerinde Frøken A. E. Pedersen fast Ansættelse den 1. November 1907.

Da en Deling af Borgerskolens 1. Drengeklasse i 2 Parallellklasser blev nødvendig, ansattes tidligere Vikar for Frøken Damsgaard, Frøken Hanne Jørgine Jørgensen, f. 20. Decbr. 1880, dim. fra Ribe Seminarium 1905 med Hovedkarakter mg (130 $\frac{2}{3}$ P.), som midlertidig Lærerinde fra 1. April 1907 at regne.

Ogsaa Lærerlønsforholdene er i Tidens Løb undergaaet væsentlige Forandringer, blandt hvilke især skal nævnes, at Viborg Kommune ikke blot som næsten alle andre Byer lønner sine Lærere og Lærerinder efter den nu gældende Lærersløvs højest Skala; men efter Forslag fra Skoleudvalget og uden Andragende i saa Henseende fra Lærerpersonelet har Byraadet fra 1. April 1907 at regne, og lil en ny Lønslov træder i Kraft, forhøjet Lønningerne for Lærere med 5 Aars Anciennitet og for alle fast ansatte Lærerinder med 100 $\mathfrak{R}$ over højest Skala, hvorhos der efter 25 Aars Tjeneste gives et yderligere Tillæg af 200 $\mathfrak{R}$, saa en Lærer ved Kommuneskolen naar 2700 $\mathfrak{R}$ i Stedet for Lovens 2400 $\mathfrak{R}$ og en Lærerinde 1800 $\mathfrak{R}$ i Stedet for Lovens 1500 $\mathfrak{R}$. Ved Markskolerne forhøjedes samtidig Lærernes Løn med 200 $\mathfrak{R}$ og Lærerindernes Løn med 100 $\mathfrak{R}$.

Paa Tabel 3 ses det nuværende Lærerpersoneles Løn, Alder og Anciennitet.

Borgerskolen.

Fredagen den 20. Marts.

Kl. 8 :	7.	Drgkl.	Regn. & Matem.	Hr. Bigum	Nr. 13.
	6.	—	Religion	Hr. Christensen	Nr. 15.
	5.	—	Naturhistorie	Hr. Pedersen	Nr. 21.
	4.	—	Engelsk	Hr. Seehusen	Nr. 17.
	7.	Pigekl.	Historie	Frk. Møller	Nr. 3.
Kl. 10 :	6.	—	Engelsk	Frk. Boserup	Nr. 10.
	5.	—	Geografi	Fru Poulsen	Nr. 19.
Kl. 11 :	7.	Drgkl.	Dansk	Hr. Lindhardt	Nr. 13.
Kl. 2 :	6.	—	Naturalære	Hr. Hæstrup	Nr. 15.
	5.	—	Geografi	Hr. Pedersen	Nr. 19.
	6.	Pigekl.	Tysk	Frk. Landt	Nr. 10.
	4.	—	Dansk	Fru Poulsen	Nr. 12.

Lørdagen den 21. Marts.

Kl. 8 :	7.	Drgkl.	Religion	Kirkegaard	Nr. 13.
	6.	—	Naturhistorie	Hr. Pedersen	Nr. 21.
	6.	Pigekl.	Geografi	Fru Poulsen	Nr. 19.
Kl. 10 :	6.	Drgkl.	Tysk	Hr. Bigum	Nr. 15.
	4.	—	Historie	Hr. Christensen	Nr. 17.
	7.	Pigekl.	Dansk	Frk. Smidt	Nr. 3.
	6.	—	Dansk	Frk. Boserup	Nr. 10.
	5.	—	Religion	Hr. Pedersen	Nr. 9.

Tirsdagen den 24. Marts.

Kl. 8 :	6.	Drgkl.	Engelsk	Hr. Seehusen	Nr. 15.
	7.	Pigekl.	Religion	Kirkegaard	Nr. 3.
	6.	—	Naturhistorie	Frk. Knudsen	Nr. 21.
	5.	—	Historie	Fru Poulsen	Nr. 9.
	4.	—	Religion	Hr. Pedersen	Nr. 12.
Kl. 10 :	6.	Drgkl.	Dansk	Hr. Christensen	Nr. 15.
	5.	—	Naturalære	Hr. Hæstrup	Nr. 22.
	4.	—	Religion	Hr. Lindhardt	Nr. 17.
Kl. 11 :	7.	—	Geografi	Hr. Pedersen	Nr. 19.

Onsdagen den 25. Marts.

Kl. 8 :	7.	Drgkl.	Tysk	Hr. Bigum	Nr. 13.
	6.	—	Historie	Hr. Christensen	Nr. 15.
	5.	—	Engelsk	Hr. Seehusen	Nr. 22.
	6.	Pigekl.	Religion	Kirkegaard	Nr. 10.
Kl. 10 :	4.	Drgkl.	Dansk	Hr. Lindhardt	Nr. 17.
	7.	Pigekl.	Naturalære	Hr. Hæstrup	Nr. 3.
	6.	—	Historie	Fru Poulsen	Nr. 10.
	5.	—	Engelsk	Frk. Boserup	Nr. 9.
	4.	—	Naturhistorie	Frk. Landt	Nr. 21.
Kl. 2 :	5.	Drgkl.	Historie	Hr. Christensen	Nr. 22.
	4.	—	Geografi	Hr. Pedersen	Nr. 19.

Kl. 2 :	6.	Pigekl.	Naturlære	Hr. Hæstrup	Nr. 10.
	5.	—	Dansk	Frk. Knudsen	Nr. 9.
	4.	—	Historie	Fru Poulsen	Nr. 12.

Torsdagen den 26. Marts.

Kl. 8 :	7.	Drgkl.	Naturhistorie	Hr. Pedersen	Nr. 21.
	5.	—	Religion	Hr. Seehusen	Nr. 22.
	7.	Pigekl.	Regning	Fru Poulsen	Nr. 3.
Kl. 10 :	5.	—	Skriftlæsning	Frk. Knudsen	Nr. 9.
	6.	Drgkl.	Regning	Hr. Bigum	Nr. 15.
	4.	—	Naturhistorie	Hr. Pedersen	Nr. 21.
Kl. 10 :	7.	Pigekl.	Tysk	Frk. Landt	Nr. 3.
	5.	—	Regning	Frk. Jacobsen	Nr. 9.
	4.	—	Geografi	Frk. Smidt	Nr. 19.

Fredagen den 27. Marts.

Kl. 8 :	7.	Drgkl.	Historie	Hr. Christensen	Nr. 13
	6.	—	Geografi	Hr. Pedersen	Nr. 19
	5.	—	Dansk	Hr. Seehusen	Nr. 22
Kl. 10 :	5.	Pigekl.	Naturhistorie	Frk. Knudsen	Nr. 21
	7.	Drgkl.	Naturlære	Hr. Hæstrup	Nr. 13
	6.	—	Matematik	Hr. Bigum	Nr. 15
Kl. 10 :	7.	Pigekl.	Geografi	Frk. Smidt	Nr. 19
	6.	—	Regning	Frk. Jacobsen	Nr. 10
	4.	—	Engelsk	Frk. Boserup	Nr. 12

Lørdagen den 28. Marts.

Kl. 8 :	4.	Drgkl.	Regning	Hr. Bigum	Nr. 17.
	5.	Pigekl.	Naturlære	Hr. Hæstrup	Nr. 9.
Kl. 10 :	5.	Drgkl.	Regning	Hr. Bigum	Nr. 22.
	7.	Pigekl.	Naturhistorie	Frk. Landt	Nr. 21.
	4.	—	Regning	Frk. Scharnowsky	Nr. 12.

Friskolen.

Fredagen den 20. Marts.

Kl. 8 :	7.	Drgkl.	Religion	Kirkegaard	Nr. 7.
	7.	Pigekl.	Naturlære	Hr. Hæstrup	F. P.
Kl. 10 :	6.	Drgkl.	Religion	Hr. Poulsen	Nr. 5.
	5.	Pigekl.	Historie	Frk. Knudsen	F. P.
Kl. 10½ :	7.	Drgkl.	Naturhistorie	Hr. Pedersen	Nr. 21.
	7.	Pigekl.	Dansk	Frk. Jacobsen	F. P.
Kl. 2 :	6.	Pigekl.	Historie	Frk. Knudsen	—
Kl. 2½ :	6.	—	Dansk	Frk. Jacobsen	—

Lørdagen den 21. Marts.

Kl. 8 :	7.	Drgkl.	Dansk	Hr. Poulsen	Nr. 7.
	7.	Pigekl.	Historie	Frk. Petersen	F. P.
	5.	—	Religion	Frk. Møller	—

Kl. 10 :	6.	Drgkl.	Naturlære	Hr. Hæstrup	Nr. 5.
Kl. 2 :	5.	—	Regning	Samme	Nr. 7.
	4.	—	Dansk	Frk. Kirkegaard	Nr. 5.
	6.	Pigekl.	Regning	Frk. Scharnowsky	F. P.
	4.	—	Religion	Frk. Møller	—

Tirsdagen den 24. Marts.

Kl. 8 :	7.	Drgkl.	Regning	Hr. Christensen	Nr. 7.
	6.	—	Historie	Hr. Poulsen	Nr. 5.
Kl. 10 :	6.	—	Regning	Hr. Bigum	Nr. 5.
	7.	Pigekl.	Naturhistorie	Frk. Landt	Nr. 21.
	5.	—	Regning	Frk. Scharnowsky	F. P.
Kl. 2 :	5.	Drgkl.	Naturhistorie	Hr. Pedersen	Nr. 21.
	4.	—	Religion	Hr. Christensen	Nr. 5.
	6.	Pigekl.	Religion	Frk. Møller	F. P.
	4.	—	Regning	Frk. Landt	—
Kl. 2½ :	5.	Drgkl.	Skriftlæsning	Frk. H. Jørgensen	Nr. 7.

Onsdagen den 25. Marts.

Kl. 8 :	7.	Drgkl.	Historie	Hr. Poulsen	Nr. 7.
	6.	—	Naturhistorie	Hr. Pedersen	Nr. 21.
	5.	Pigekl.	Dansk	Frk. Knudsen	F. P.
Kl. 10 :	6.	Drgkl.	Geografi	Hr. Pedersen	Nr. 19.
Kl. 2 :	6.	Pigekl.	Naturhistorie	Frk. Landt	Nr. 21.

Torsdagen den 26. Marts.

Kl. 8 :	7.	Pigekl.	Religion	Kirkegaard	F. P.
	5.	—	Skriftlæsning	Frk. Jacobsen	—
Kl. 10 :	5.	—	Geografi	Frk. H. Jørgensen	—

Fredagen den 27. Marts.

Kl. 8 :	7.	Drgkl.	Naturlære	Hr. Hæstrup	Nr. 7.
	6.	—	Dansk	Hr. Egebæk	Nr. 5.
	7.	Pigekl.	Geografi	Frk. Smidt	F. P.
Kl. 2 :	5.	Drgkl.	Historie	Hr. Poulsen	Nr. 7.
	4.	—	Regning	Hr. Egebæk	Nr. 5.
	6.	Pigekl.	Naturlære	Hr. Hæstrup	F. P.
Kl. 2½ :	5.	Drgkl.	Religion	Hr. Lindhardt	Nr. 8.

Lørdagen den 28. Marts.

Kl. 8 :	7.	Drgkl.	Geografi	Hr. Pedersen	Nr. 19.
	6.	—	Skriftlæsning	Hr. Seehusen	Nr. 5.
	7.	Pigekl.	Regning	Frk. H. Jørgensen	F. P.
Kl. 2 :	5.	Drgkl.	Dansk	Hr. Lindhardt	Nr. 7.
	6.	Pigekl.	Skriftlæsning	Frk. Boserup	F. P.
	4.	—	Dansk	Frk. J. Jørgensen	—
Kl. 2½ :	5.	Drgkl.	Geografi	Hr. Pedersen	Nr. 19.
	6.	Pigekl.	Geografi	Frk. Smidt	F. P.

I Aaret 1907 er i Viborg Kommune
 født 258 Børn (i 1906: 253),
 død under 7 Aar 35 — (i 1906: 43).
 Der er i 1907 holdt Skole i 245 Dage.

³¹/₁₂ 07 fandtes der i Viborg Kommune 1269 (³¹/₁₂ 06 1234) skolepligtige Børn, af hvilke 2 paa Grund af vedvarende Sygdom ikke søger nogen Skole. (Desuden findes i Katedralskolens Mellem-skole 67 skolepligtige Børn, nemlig 56 Dreng og 11 Piger).

Af Kommuneskolens Børn søger 46,⁷⁹ % Borgerskolen. Efter Ansøgning til Byraadet havde 16—17 % af Borgerskolens Børn fri Undervisning. 52 havde nemlig Friplads og 32 Halvfriplads. Desuden nød 4 Lærerhørn samt 8 Børn fra Hjem, der havde flere end 3 Børn i Skolen, fri Undervisning.

Det paalignede Skolepengebeløb for Børn i Borgerskolen androg i 1907 $\text{R} 7886,87$.

Med Byraadets Tilladelse søgte i 1907 9 Børn fra andre Kommuner Borgerskolen; 2 Pigebørn fra Borgerskolen gik til Plenges Skole og 1 Dreng til Katedralskolen. Af Børn, der fyldte det 14. Aar i Sommerhalvaaret, blev i Følge Lov af 29. Marts 1904 § 1, 5. Stykke, 12 udskrevet af Borgerskolen og 12 af Friskolen, og ikke et eneste Barn, som d. 1. Novbr. 1907 havde fyldt 14 Aar, søger Skolen. (Efter denne Kendsgerning at slutte vilde en kommunal Mellem-skoles øverste Klasse næppe beholde ret mange Elever, til den befalede Eksamen i 15 Aars Alderen var naaet. Men hellere maa et Barn have gennemgaaet Borgerskolens øverste Klasse og udskrives i 14 Aars Alderen efter i alle Discipliner at have naaet, hvad der er fastsat som denne Skoles Maal, end det i samme Alder maa gaa ud af Mellem-skolens næstøverste Klasse uden i flere Undervisningslag at have naaet en passende Afslutning).

Borgerskolen.				Friskolen.			
Besøgte Skoledage	Forsømmelser.			Besøgte Skoledage	Forsømmelser.		
	Sygdom	anden lovlig Grund	uden lovlig Grund		Sygdom	anden lovlig Grund	uden lovlig Grund
93,45 %	5,11 %	0,70 %	0,65 %	92,11 %	5,70 %	1,32 %	0,18 %
1906: 93,72 %	4,09 %	0,01 %	0,95 %	1906: 93,11 %	4,76 %	1,28 %	0,65 %

Mulktbeløbet for ulovlige Forsømmelser i Friskolen udgjorde $\text{R} 124,01$. I Borgerskolen, hvor der hidtil ikke er blevet mulkteret, findes der endnu flere ulovlige Forsømmelser end i Friskolen.

Af Kommunekassen er der, som før nævnt, betalt de sædvanlige 30 $\mathcal{R}$ for c. 30 Friskoledrenge Deltagelse i Lærer Osc. Nielsens private Svømmekursus, til Fru Petersen for Haandgerningsundervisning af Pigebørn i Vestermark Skole 50 $\mathcal{R}$ og til Fripladser i Plenges Skole 600 $\mathcal{R}$.

Skolens naturhistoriske Samling har i Løbet af Skoleaaret modtaget følgende Gaver:

En udstoppet Hættemaage samt en do. Spurvehøg (Boghandler Viki. Christensen), en udstoppet Grønspætte (Bogholder Thomsen), Kranium af Raadyr (Chr. Germandsen), Kranium af Barn (Skrædder Møllerup), en Hugorm i Sprit (Arthur Lind), en Snogeham (Hotelejer Olsen), en Barde og en Bælg af en tropisk Plante (Ludvig Thostrup), en Træbuk fra Vestindien (cand. pharm. Petersen), en Snog i Sprit (Aage Nielsen) og forskellige Kranier (Adolf Andersen).

Skolens Sangundervisning inspiceredes 14. Marts af Sanginspektøren Hr. Professor Nebelong og Sløjdundervisningen 1. Novbr. af Hr. Sløjdinspektør Ax. Mikkelsen.

Bespisningen af fattige Friskolebørn i Kommuneskolens Kælderetage er kommen ind i et til dels nyt Spor. I Vinteren 1907 bispistes alle de Børn, der meldte sig. Af 134 indskrevne Børn mødte gennemsnillig 115,75, der hver Skoledags Middag fra 7. Januar til 15. Marts bispistes med kogt sød Mælk og Rug- og Sigtebrøds-Smørrebrød. Som sædvanligt afgaves 150 $\mathcal{R}$ til Asylet, hvor gennemsnillig 42 Børn daglig i 67 Dage bispistes med en Ret varm Middagsmad. Til Dækning af Udgifterne hidrog Kommunen med 500 $\mathcal{R}$ og Handelsbanken med 100 $\mathcal{R}$. Restbeløbet $\mathcal{R}$ 256,43 betalte Børnebespisningskomiteen ved Hjælp af en opsparet lille Kapital, saa den sædvanlige Indsamling blandt Byens Borgere blev undgaaet denne Gang.

Der blev i Aarets Løb solgt Skolesparemærker til Beløb 945 $\mathcal{R}$.